

Večernik

Leto III. (X.), šte. 150

Maribor, sobota 6. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova češkoslovaška intervencija v Budimpešti

MADŽARSKI ZUNANJI MINISTER ODKLANJA V SVOJEM ODGOVORU OČITEK, DA BI MADŽARSKA PREKRŠILA DOGOVOR O OBMEJNIH KOLODVORIH.

BUDIMPEŠTA, 6. julija. Češkoslovaški poslanik v Budimpešti, Pallier, je posejil včeraj zvečer madžarskega zunanjega ministra Walka in je vnovič interveniral v vprašanju afera Hidas-Nemeti, ki je postala predmet diplomatskega konflikta med Češkoslovaško in Madžarsko. Poslanik Pallier je razložil zunanjemu ministru Walku mnenje svoje vlade, da je Madžarska prekršila dogovor glede obmejnih kolodvorov. Istočasno je zahteval nadaljna pojasnila o aretaciji češkoslovaškega železniškega uradnika Pechte.

Zunanji minister Walko je izrazil v odgovoru na novo intervencijo svoje začudenje nad stališčem češkoslovaške vlade in je odločno zavrnil očitek, da je Madžarska kršila dogovor o obmejnih kolodvorih.

Šlo je le za aretacijo voluna na madžarskem ozemlju, kar nikakor ni v okviru dogovora o obmejnih kolodvorih. Zunanji minister Walko je prosil češkoslovaškega poslanika, da naj praška vlada pisмено sporoči madžarski vladi, kaj smatra kot kršitev dogovora o obmejnih kolodvorih. Po njegovem mnenju ima Madžarska mnogo več povoda, da se pritožuje nad kršitvijo te pogodbe od češkoslovaške strani, ker je češkoslovaška vlada brez utemeljenega vzroka popolnoma ustavila železniški promet na imenovani važni progi. Ker so bili odpoklicani tudi češkoslovaški železniški uradniki — je pripomnil končno zunanji minister Walko — gre torej le za kršitev imenovanega dogovora od strani Češkoslovaške.

Nesreča madžarskega vojaškega letala

BUDIMPEŠTA, 6. julija. Na vojaškem letališču v St. Gotthardu se je včeraj neko vojaško letalo v znatni višini nenadoma vnelo in padlo na tla. Pilot in opazovalec sta zgorela in so njuni trupli potegnili izpod razvalin letala popolnoma zgljneni.

Razglas.

Mestni magistrat v Mariboru odreja, da morajo vsi kavarnarji, gostilničarji slaščičarji in izdelovalci oziroma prodajalci živil in poživil uporabljati za izdelovanje slaščic, sladoleda, hranil, za hlajenje pijač in vseh hranil, ki prihajajo z ledom neposredno v dotok, le umeten led, ker je vsak led iz stoječih in tekočih voda kolikortoliko nesnažen in more okužiti hranila. S tem je odprta pot kužnim boleznim. Tudi z umetnim ledom je treba snažno postopati in ga po potrebi zavijati v čiste prte. Mestni magistrat vršil po svojih organih v tem pogledu strogo nadzorstvo in bo osebe, ki bi se ne ravnale po tej odredbi kaznoval.

Posojila poštne hranilnice na zastavo državnih vrednostnih papirjev.

Poštna hranilnica se je odločila, da plašira izvestne vsote svojih momentano razpoložljivih blagajniških previškov v kratkoročna posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev. V prvi vrsti se bodo dajala posojila prosilcem za mala posojila. Kdor želi tako posojilo, naj se obrne na poštno hranilnico ali njeno podružnico z nekolokovano prošnjo. Prosilci za posojilo, ki prebivajo na deželi, lahko pošljejo svoje prošnje potom najbližje pošte hkrati z obveznicami v denarnem pismu; na svoji pošti bodo dobili denar in zastavni list, ki ga morajo podpisati na pošti. Pogoji za dajanje teh posojil so isti kot dosedaj, t. j. na 1 obveznico 2½% ratne štete se daje Din 300 posojila, na 1 obveznico 7% državnega investicijskega posojila Din 70, na 1 obveznico 4% posojila za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini Din 40. Obrestna mera znaša 7% na leto in ¼% na 3 mesece za stroške; obresti in stroški se plačujejo za 3 mesece vnaprej. Posojilo se daje za dobo 1 leta, vrne pa se ga lahko naenkrat ali pa v trimesečnih odplačilih.

Nepoznani suroveži.

Ki pa so že izsledeni, so napadli v Dolgoršah 56 letnega Franja Goloba. Starček je dobil pri napadu na lobanji take poškodbe, da so ga morali sinoči z rešilnim avtom prepeljati v bolnico. Napadalcu ne bodo ušli zaslužnemu plačilu.

Proti nesolidnosti v tujskem prometu

Je podvzel minister trgovine zaenkrat v Dalmaciji in v hrvaškem Primorju odločno akcijo. Prihajale so mu pritožbe, da so marsikje hotelske cene za sobe, hrano in pijačo pretirane, kar vsebuje nevarnost, da krene dotok tujcev, ki se je lani in deloma tudi že letos tako razveseljivo razmahnil, drugam, seveda v veliko škodo našemu tujskemu prometu in vsemu narodnemu gospodarstvu. Minister je odredil, da morajo politične oblasti cene maksimirati, seveda z ozirom na komfort v posameznih hotelih ter na splošne življenske prilike v dotičnem kraju. Na drugi strani hoče ministrstvo nadaljevati akcijo za zgradbo modernih hotelov in zlasti z dobavo cenjenih kreditov podpirati domačo hotelsko industrijo, da se čim bolj usposobi za naraščajoči tujski promet, ki postaja vedno bolj važna panoga našega narodnega gospodarstva.

Mi smo v našem listu že ponovno pisali o nalogah oblasti, korporacij, organizacij in privatnikov v pospeševanju tujkega prometa. Ne bo odveč, ako si ob priliki, ko prihaja iz vlade hvalevredna inicijativa v smeri, da se tujski promet spravi v tok stroge solidnosti, pogledamo, kako vršijo organizacijo in pospeševanje tujkega prometa v svoji državi Švicariji, ki lahko še vedno služijo kot vzor v pravilnem pojmovanju ogromne važnosti prometa tujcev za vsako državo. Predsednik švicarskega turističnega urada g. Jemod je nedavno podal novinarjem med drugim sledeče izjave:

»Vidite, mi smo lahko zadovoljni z velikim posetom tujcev v naši državi in lahko rečemo, da je ta poset v minoletem letu še narasel. Seveda opažamo — kakor povsod drugod — tudi v Švici, da se tujci mude manj časa. Toda to mi nadomestimo z večjim številom tujcev, ker danes po vojni ne odhaja v inozemstvo več samo bogataš, ampak tudi uradnik, mali trgovec, obrtnik, ki izkoriščajo olajšave skupnih potovanj in izletov, organiziranih od raznih agencij. Razlogi za krajšo dobo bivanja izletnikov so: pred vojno so ljudje šli enkrat na leto v kako klimatsko zdravilišče bodisi radi zdravljenja bodisi radi zabave, danes pa zimski sport privlači vedno več publike, tako da se del dopustov uporabi že v zimi.

Švica ima letno od turizma 300 do 500 milijonov frankov dohodkov. To so samo dohodki hotelske industrije, priračunili pa je še dohodke železnice, avtomobilskih prog in drugo, tako da turizem silno upliva na industrijsko in trgovsko aktivnost.

Švicarski urad za turizem s sedežem v Curihu je permanentni organ nacionalne organizacije za pospeševanje turizma. Urad organizira posebno poročevalsko službo v državi in v inozemstvu, prireja predavanja, filmske predstave, reklamo, proučuje tujo konkurenco (propagandno književnost, nova sredstva prometa, železniško politiko, vozne rede), dela na to, da je v Švici čim več mednarodnih kongresov, proučuje stanje prometa in stavi predloge za izboljšanje cestnega in želez-

Albanski konzulati v Jugoslaviji

BEOGRAD, 6. julija. Po poročilih iz Tirane je bil danes predložen albanskemu parlamentu zakonski načrt o ustanovitvi albanskega generalnega konzulata v Skoplju. Listi zahtevajo v svrhu lažjega razvoja prometa z Jugoslavijo še ustanovitev albanskega konzulata v Podgorici.

Ustanovitev novih obrtnih šol v naši državi

BEOGRAD, 6. julija. Trgovinski minister dr. Mažuranič je podpisal danes ukaz, s katerim bo prihodnje šolsko leto ustanovljena v Zagrebu višja ženska obrtna šola, na otoku Korčuli strokovna šola za gradnjo ladij, v Senju pa montanistična obrtna šola.

Papež na italijanskih tleh

RIM, 6. julija. Za veliko vatikansko procesijo, ki se bo vršila 25. julija v Rimu, katere se bo udeležil tudi papež, ki bo tedaj prvič stopil na bivše suvereno italijansko ozemlje, se vrše kar najboljše priprave. Procesija bo šla iz sikstinske kapele skozi desno loggio in se bo ustavila na trgu sv. Petra, kjer bo postavljen oltar. Trg

sv. Petra in Piazza Rustizzi bosta blokirana od vojaštva. Papeža bodo nesli na zlatem prestolu in bo podelil zbranemu narodu izpred oltarja svoj blagoslov. Cerkev bo za časa procesije zaprta. Procesije se bo udeležilo vrh tega okrog 3000 duhovniških kandidatov.

Katoliška cerkev na Špankem proglašena za državno

MADRID, 6. julija. Vladi je bil predložen danes zakonski načrt o novi španski ustavi. Po novi ustavi bo proglašena rimsko-katoliška cerkev kot apostolska cerkev za državno cerkev Španke. Vse druge veroizpovedi na Špankem so sicer svobodne, vendar pa je svoboda kulta omejena na zaprte prostore, tako da javni obredi drugih veroizpovedb niso dovoljeni. Kot ljudsko zastopstvo ostane samo poslanska zbornica, dočim je senat odpravljen.

Z motornim čolnom čez ocean

NEWYORK, 6. julija. 23-letni Norvežan David Turner se je odpeljal danes s pet metrov dolgim motornim čolnom iz Amerike v Evropo in namerava pristati na Norveškem. Računa, da bo prevozil ogromno progo v enem mesecu.

niškega prometa, se briga za ekonomsko stanje potnikov itd. Enako delo vrše izven tega: federalne železnice, društvo hotelirjev, ter neštete organizacije za pospeševanje turizma. A vsa ta propaganda je koncentrirana v curiškem centralnem uradu. Tako smo po celem svetu razpredli močno mrežo, ki privaja tujce v Švico. Naš turistični urad ima podružnice v vseh večjih mestih inozemstva. Njujorška podružnica n. pr. je v središču metropole med poslopji dveh velikih ameriških železniških družb.

Ta zastopstva v glavnih mestih inozemstva pa nam ne zadoščajo, mi se poslužujemo tudi še pomoči diplomacije: na sedežih švicarskih konzulatov so predsebo tapetirane s propagandnimi letaki, na mizah leže propagandne brošure. Minolo leto je naš urad razposlal 800.000 propagandnih brošur in 30.000 reklamnih oglasov. Tudi vodimo močno reklamo na

inozemskem časopisju. Reklamne brošure se izdajajo v raznih jezikih in različnih oblikah, ker kar privlači Amerikanca, ne privlači Nemca in narobe. Razne proslave, razstave, sportske tekme itd. izkoriščamo v naše reklamne svrhe. Izdajajo se brošure o tenisu in golfu, potni vodiči za avtomobiliste in vožnje po železnicah, bicikliste in za pešce, izdajajo se popisi raznih vzgajališč in šol, zdravilišč itd. — vse v reklamne svrhe.

Čim je tujec prestopil mejo Švice, ga skušamo zadržati čim delj. V vsakem vlakcu so v vseh razredih revije, ki mu poročajo o raznih proslavah, izletih in tudi o dnevnih dogodkih. Ne omalovajujemo tudi siromašnih potnikov, kojih je danes večina. Vsak švicarski kolodvor je prepleten z lepaki, ki kažejo posamezne kraje Švice. Vsak hotel ima propagandistične brošure, programe izletov itd. In tujci ne odhajajo.

Zelo dovršena je organizacija hotelirjev. Švicarska družba hotelirjev s sedežem v Baselu ima 60 podružnic in 2000 organiziranih hotelov, izdaja vsako leto 350.000 izvodov popisov švicarskih hotelov. Tudi te publikacije širi naš urad. V teh popisih so označene najnižje cene, za nekatere kraje po medsebojnem sporazumu tudi maksimalne cene. Potrebno je, da je tujec v naši državi popolnoma prepričan, da ne bo prevaran. Posebna komisija vsako leto kontrolira hotele glede komforta itd. Velik del uspeha in napredka turizma je pripisati hotelirski organizaciji. Hoteli so različni po velikosti in po luksusu, vsi pa so popolnoma čisti. Postopanje napram gostom je v hotelih enako napram vsakomur, naj bo siromšen ali bogataš.

Potrebno bi bilo, da bi tudi mi sledili zgledu Švice v dviganju našega tujkega prometa. Kako daleč smo že za njo!

Na Felberievem otoku

LEGA — NAČRT KOPALIŠČA — DELO — DOHOD.

Tam, kjer je še pred nedavnim časom kraljeval nebeški mir, kjer v sanjavi skoro pragozdni tišini le redkokedaj odjeknil človeški glas, združivši se v lahko pogiravanje vetra z vrhovi stoletnih hojk, tennih jelš in visokih topol, v hlastno žuborenje mogočnih rokavov mogočne Drave, valovi življenja. Poezijo tihih gajev nadomešča žvenket lopat, udarjanje težkih sekir in kladiv, glasni kliči... sila človeškega duha in sila človeških mišic preobrazujeta pokrajino, jo trgata objemu brezplodnosti, jo tirata v okove služnosti človeštvu.

S pisanim dovoljenjem gradbenega podjetja v žepu jo mahnem čez nov nad sto metrov dolgi most na otok. Most veže levi breg Drave z otokom v oni višini, kjer je svojčas vozil brod — žalostnega spomina izza predlanske hude nesreče, ki je zahtevala toliko človeških življenj. To lepo delo, ki je njegovemu ustvaritelju v čast, se je zvršilo v kratkih tednih brez najmanjše nezgode za mnogobrojno delavstvo, kljub nevarnemu značaju dela.

Na otoku vrvenje! Nekdaj samotna šupa, ozir. gospodarsko poslopje, se je izpremenilo v kuhinjo, skupna ležišča za delavce, priklopile so se časne barake za pisarne in gradbeno vodstvo in tam pod širokovejatim hrastom me sprejme prijazen inženjer ter me izročja postrežljivemu gospodu uradniku tehničnega oddelka mestnega stavbenega urada, g. Bezljaju, ki je takoj uganil, da me je privedel na otok lastni »firbec« in morda tudi radovednost mariborskih someščanov, ki naj jim morda v kratkih potezah opišem čuda, ki se tamkaj rodijo.

Cel kup načrtov in skic in jasna razlaga mentorjeva mi dovoljujejo izvedbo nelahke naloge.

Kopališče vstaja na vzhodni tretjini otoka, nekoliko više od otokovega konca, ki sega proti Mariboru, na lepi ravnini, kjer so bile svojčas njive in deloma gozd, ki je moral seveda izginiti. Takoj tu bode povdarjeno, da je lega vstajajočega kopališča nad vse srečna. Proti jugu in zapadu branijo otok pred vetrom, ki je kopalcem vedno nevšečen, precej visoki bregovi Drave, a stoji na zapadni strani na braniku gosto drevje bujnega gozda, ki pokriva celi dve zapadni tretjini otoka, nad katerim dela reka precej oster ovinek, ki ne dovoljuje direktnega dostopa na otok hladnim sapam, ki konstantno vejejo navzdol po široki strugi Drave. So to vrline, ki so za kopalca neprecenljive vrednosti in ki jih gotovo ne nudí nobena druga točka ob Dravi v bližjem mestnem okolišju.

Kopalni bazeni bodo trije in sicer eden za izurjene plavače, drugi za začetnike, tretji pa za otroke. Prvi se nahaja sporedno z desnim otokovim bregom in meri po dolžini 50 m, po širini 30 metrov in bo globok na vzhodni strani 1.20 m, na zapadni pa 4.50 m. V sredini te stranice se bo dvigal skalalni stolp v treh etažah v višini 3,5 in 10 metrov, torišče za umetnike v različnih skokih v globoko vodo. Sporedno dolžinski stranici velikanskega bazena, ki bo vseboval 3500 m³ vode, se bosta nahajala proti severu dva manjša bazena; prvi, vzhodni, bo meril bok 90 cm na spodnji in 1.20 m na zgornji strani, dočim bo drugi, zapadni, namenjen otrokom, ki ne znajo plavati, le 13 m širok in 19 m dolg in bo višina vode v njem le 15 do 50 cm. Vse tri bazene bo obdajal 10 m širok betonski okvir, tega zopet ležišča za solnčenje in sicer lesena in v mivki, drobnem, belem pesku, ki ga je na otoku v izobilju in ki tvori zgornjo plast otoka, debelo 4 m in še več. — Vse te naprave bodo ograjene s plotom, kajti... toda le počasi! Razume se, da bo kopalcem na razpolago različno telovadno orodje, drče v vodo, prhe vseh vrst, otroška igrišča, travnata in peščena l. t. d.

Sporedno in v bližini levega otokovega brega se nahaja ogromno, deloma leseno, deloma zidano poslopje v dveh etažah in sicer zapadno leseno krilo, kabine za ženske, zidana sredina, upravno poslopje, kuhinja, restavracijski prostori in verande in vzhodno leseno krilo, kabine za moške. Kabin je vseh skupaj v obeh etažah 120 v velikosti 1 m in 1.90 m, skupnih slačilnic po 24, a bo za vsakega kopalca v njih na razpolago visoka omara za varno shrambo obleke. Ker vpo-

rablja vsako kabino navadno po več oseb in ker so skupne kabine zelo prostorne, je razumljivo, da bo nudilo kopališče prostora istočasno 1000 in več obiskovalcem.

Morda se kdo kremži pri čitanju teh vrstic, češ, toliko ljudi in stoječa voda! Da, stoječa voda, toda le relativno stoječa, ki se bo v enomer deloma prenavljala in grela, kar bo povzročilo, da bo voda razmeroma vedno čista in za tri do pet stopinj R toplejša od dravske vode. Vsek teden pa se bodo bazeni popolnoma izpraznjevali, popolnoma očistili in zopet napolnili z novo vodo; veliki bazen se bo dal v 16 urah popolnoma izprazniti, radikalno očistiti in zopet napolniti. Črpalka bo dvigala in filtrirala dravsko vodo iz desnega rokava deloma naravnost v bazene, deloma pa v rezervoar, ki se nahaja nad upravnim poslopjem in ki drži 70 m³ vode. Od tu bo tekla voda na pločevinaste ravne strehe desnega in levega krila poslopja, kjer se nahajajo kabine, se bo tu segrevala in odtekala v bazene, čijih voda bo na ta način v temperaturi rastla. Odtekala bo voda v desni rokav seveda niže od črpalke, a bo odtekala nesnaga s fekalijami vred v levi rokav nad mostom. Razumljivo je torej, da bo kopalna voda čista, ne motna, ker je filtrirana in ker se bo neprestano prenavljala.

Vprašanje dobre pitne vode se bo v doglednem času povoljno rešilo; voda, ki se nahaja v vodnjakih na otoku, je seveda talna, filtrirana dravska voda. Najbrže bo nastala potreba, da se združi otok z mestnim vodovodnim omrežjem.

Vsa naprava je jako umno izvršena tudi v higijskem oziru. Kopalce pride čez most najprej do upravnega poslopja, kupi tam karto, sprejme perilo, se v slačilnicah sleče in se poda na kopališčni prostor skozi poseben izhod, kjer si bo — hočeš, nočeš, moraš! — najprej noge umil in kjer ga bo mlačna prisilna prha najprej očistila znoja in prahu, nakar mu bo šele dano, da bo nadaljeval svojo pot do bazenov. In to je razlog, da so bazeni obdani s plotom. Vse to, kar tu opisujem, šele vstaja, a gre delo naglo izpod rok in je pričakovati, da se termini ne bodo prekoračili. Okoli 150 pridnih delavcev dela v dveh skupinah podnevi in ponoči na ogromnem stavbišču. Delavci so povečini skromni Prekmurci, razum profesionalistov, ki so domačini, a malo nenavadno skupino tvori četa mladih delavskih moči, dijakov-gozdovnikov, ki si prav na ameriški način služi nekaj kovačev, da more pozneje na taborenje. Pridni so, delajo na akord in je njihovega zdravju telesno delo na solncu le v hasek.

Omeniti je še treba, da se nahaja od mosta navzdol 250 m dolg in širok 50 m, izpeljava ozke, a senčne pešpoti rabiiti kot športno igrišče in ki je jako primeren za prireditev vsakovrstnih veselic.

Vse lepo, vse dobro! Le vprašanje razdalje otoka od mesta, morda predrag avtobusni prevoz kopalcev in prašna Koroška cesta tja do Kamnice dela preglavico in da misliti. Sicer pa vstajajo že načrti o rečnem prevozu z motornim čolnom, izpeljava ozke, a senčne pošpoti ob levem bregu Drave navzgor od konca Koroške ceste do mosta pri otoku, spojitve levega brega Drave z otokom potom broda, ki bi prav prišel Studencem in Limbušu itd. Ne belimo si glav! Modri mestni očetje bodo našli tudi za ta slučaj pravo pot. Na vsak način jim mora biti meščan hvaležen za dobrine, ki mu jih bodo nudili s kopališčem na »Felberievem«, oziroma bolje rečeno, na »Mestnem« otoku. —p.

Podružnica Ciril in Metodove družbe Muta - Vuzenica

privedi v nedeljo dne 7. julija veliko vrtno veselico v parku g. trgovca Rojka na Muti. Sodeluje domači salonski orkester, razni pevski zbori, poleg tega bo še raznovrstna zabava, predvsem ples. Prijatelji veselja, pridite, da se zbrani porazveselimo. Začetek je ob 15. uri po prihodu vlakov iz Maribora. Za telesni blagor je jako dobro preskrbljeno. Prav posebno se priporoča planinska kočja. K obilni udeležbi vabi odbor. —

Mariborski in dnevni drobiž

Današnji živilski trg

je bil že okrog 6. zjutraj silno živahen ter izredno bogato založen s poletnimi dobrotami najrazličnejših vrst. Glavnata solata 50—75 para, indinja po 1 Din, prvo glavno zelje po Din 1—6 glava, Rdeče zelje Din 4—6 glava, kumarce 1—3 Din buče 2—4 Din. Zgodnjega krompirja je dospelo 8 vozov na Vodnikov trg, kjer se je prodajal po merici Din 14, a na kilograme po Din 2. Med povrtjem je omeniti še ohrovt, glavica po 1—4 Din ter prve paprike komad po 50 para. Na laških stojnicah so paradirali paradizniki po 12, sveže fige po 16 ter hruške po Din 12 kilogram.

Na Vodnikov trg je poleg 8 vozov zgodnjega krompirja, ki je našel mnogo povpraševalcev in kupcev, prispelo mnogo prve čebule, ki se je prodajala v lepih vencih po Din 2—4. Stari krompir pa se je z današnjim dnevom definitivno poslovil od mariborskega trga. Na Vojašniški trg je pripeljal 8 špeharjev 15 zaklanih svin, danes prvič po najnovejši odredbi tržnega nadzorstva razpolovljenih. Cene svinjini so bile sledeče: Riba 25—30 Din kg, plečeta po 25—27, rebra 18.50—20, drobovina 12—15, slanina 23—25 Din.

Na Trg Svobode je prispelo vsega 32 vozov sena, krme, slame in škupe. Povpraševanje bi bilo bolj srednje, vendar se je prodalo še razmeroma precej blaga, ker je začela cena naglo padati. — Seno in krma sta se gibala v ceni od 60 do 75 Din, tudi slama je imela približno isto ceno. — Največ kupcev se je rekrutiralo iz predmestnih posestnikov. Do sklepa našega poročila se je prodalo 29 voz.

Nova gradbena dovoljenja.

Mestni svet mariborski je izdal sledeča nova gradbena dovoljenja: dr. Juvan, gradnja enonadstropne stanovanjske vile v Vrtni ulici; Ivan Freitag, gradnja pritlične stanovanjske hiše v Medvedovi ulici; Mirko Ferjančič, gradnja pritlične stanovanjske hiše v Medvedovi ulici; Ivan Wutte, gradnja pritlične stanovanjske hiše v Gozdni ulici; Tomaž Komac, gradnja enonadstropne stanovanjske vile v Magdalen; Josip Brandl, preureditev delavnice v Strossmayerjevi ulici; dijaško semenišče, gradnja dvorane in telovadnice v Koroščevi ulici 21; trdka Motor Sales, gradnja garaž v Frančiškanski ulici.

Neznosne poštne razmere v Studencih.

Kakor znano, je bila pošta v Studencih sredi meseca maja razdržavljena, čeprav šteje občina nad 4.000 duš, in je postala pošta pogodbena. Razmere postajajo od tedaj od dne do dne slabše in so že naravnost nevzdržne. Navadna pisma rabi jo po več dni, pismošni se neprestano menjajo. Nihče pač ne more opravljati za malenkostnih 600 Din tako težavnega posla. Upravnik sam se sicer trudi noč in dan, vendar kljub temu ne more biti kos vsem poslom. Zanimivo je, da opravljata sedaj posle pismošne dva dečka-učenca, ki jima slega prostorna torba skoro do tal. Sedanje razmere so vsekakor nevzdržne. Boljše je, da se pošta sploh ukine, ako je že nočejo več izpremeniti zopet v državno ali priklopiti k mestu. —

Odvetniško-sodniški izpit

je napravil v petek, dne 5. t. m. pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani, g. dr. Ivo Šestan iz Maribora. Naše iskrene čestitke!

Ves Maribor govori

o prekrasnem sovjetskem filmu Ruska v a s, ki se v edinstveni režiji pisateljice Olge Preobraženske predvaja v Grajskem kinu. Naša kritika se pridružuje svetski kritiki, da pomeni Ruska vas preobrat v filmski umetnosti. Je to film, kakor ga še nismo videli v Mariboru. —

Zgradba vsenjače na Pohorje

je stopila v aktualen stadij in so oblasti tozadevni projekt sprejele zelo ugodno. V ponedeljek, ob 8. zvečer, se bo vršil v dvoriščnem salonu hotela »Pri zamorcu« že prvi sestanek interesentov, katerega se bodo udeležili tudi zastopniki naših državnih in avtonomnih oblasti. —

Goveje meso po 10 Din.

V ponedeljek, dne 8. t. m. od 8. naprej se bo na prosti stojnici v uti pri mestni klavnici prodalo približno 180 kg govejega mesa po Din 10 za 1 kg. Prodaja samo na konsumente. —

Podružnica Jug. Matica in šola pri Sv.

Marjeti ob Pesnici, se iskreno zahvaljuje zdravniku g. dr. V. Marinu za dar 100 Din o priliki »Domovinskega dne«. Prosimo in vabimo k posnemanju!

Žegnanje na Smolniku.

V nedeljo, dne 7. julija, bo žegnanje na znanem prijaznem Smolniku. Sv. mašo bo bral ob 10. uri g. dr. Jehart. Mariborčani, pridite v obilnem številu na zeleno Pohorje! Planinska kočja je z vsem potrebnimi dobro preskrbljena. —

Velik incident na naši severni meji

bo v nedeljo 7. t. m., ozir. bi bil, ako naši Mariborčani in okoličani ne bi prišli ob 3. pop. na veliko domoljubno proslavo »Domovinski dan« pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Zato v nedeljo pohitimo k Slovenjgoričanom, k našim ljubim in zavednim Marječanom. Organizirajmo se za prvi avtobus, ki ob 1. pop. odvozi z glavnega kolodvora po deloma že prenovljeni lepi oblastni cesti. Kdor pa hoče iti ob 2. uri, mora imeti ob uri zbrane ljudi in telefonično o tem obvestiti poštni urad Sv. Marijeta. Še bolje, da o dogovorjeni udeležbi že v soboto ali nedeljo predpoldne telefonirate istotje. Jamčimo, da ne bo nikomur žal. Le v slučaju trajnega deževnega naliva v nedeljo se proslava preloži na 14. t. m. —

Vajeniška in pomočniška razstava

se konča v nedeljo zvečer ob 6., ter je dana vsem, ki si je še niso ogledali, prilika, da si jo ogledajo. Dan razdelitve nagrad in priznanic bo razglašen v listih, ne pa danes, kakor je bilo to prvotno mišljeno. Razstavljeni predmeti se bodo vrnili v ponedeljek dopoldne. —

Proslave in veselice »Glasbene Matice« v Jarenini

se udeleži tudi celokupno članstvo kolestarskega društva »Peruna«. Zbirališče mariborskih članov ob 2. pop. na vrtu hotela »Kosovo«. V Pesnici se pri Ferku pridruži Perunašem tudi pesniška sekcija »Peruna«.

Kobilca nepoznanega lastnika.

Blizu Ormoža so ujeli kmetje koblico srednje velikosti, rdeče rjave barve z malo liso na čelu. Po odredbi orožniške postaje pri Vel. Nedelji je bila oddana v varstvo županu Fricu Irgoliču v Sodincih. Domneva se, da je kobilca pobegla od nekega transporta v Čakovec, kjer se — kakor znano — vrše redni konjski sejm. —

Na oblastni ženski obrtni in gospodinjki šoli »Vesna« v Mariboru

bo vpisovanje 6. septembra od 9. do 12. dop. Podatki o sprejemu gojenk v internat zavoda se dobijo pri ravnateljstvu. 1652

Sobota 1657 Sobota

VELIKA KAVARNA

Umetniški večer — Kabaret — Ples

Srečke državne loterije

dobite pri blagajni glavne pošte. Žrebavanje 8. julija. 1633

Zobozdravnik dr. med. Otmar Dornjač, Stolna ul. 1 II., se je vrnil in ordinira od 8. do 12. in 14. do 17. ure. 1626

Izobraževalno društvo trgovske in obrtne mladine

privedi drevi na vrtu Narodnega doma družabni večer brez vstopnine. Ob tej priliki nastopi tudi prvič s tekmovanjem društveni šahovski odsek in priporoča Trgovski gremij svojim članom, da se tega večera po možnosti udeleže, da damo na ta način agilnemu društvu naše mladine moralno podporo. — 1647

Halo! Ne pozabite se jutri

udeležiti velike podoficirske zabave pri »Lovskem domu« v Krčevini. 1621

Želodčne bolečine,

pritisk v želodcu, zapeka, gniloba v črevesu, žolčanat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franc Jožefove« grenčice, s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za boleznij v prebavilih izjavljajo, da je »Franc Jožef-ovo« vodo toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. Doblje se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah. — 2098

Slovenske knjižne družbe

DESET SLOVENSkih KNJIŽNIH DRUŽB IZDA VSAKO LETO 150.000 ČLANOM 644.000 KNJIG.

Malokateri kulturni narod, gotovo pa nobeden po številu tako majhen kot je slovenski, se ne more ponašati s procentualno tako visokim številom vsakoletnega konzuma knjig, kakor naš. Med tem, ko so delovale pred osvobojenjem na našem ozemlju samo štiri knjižne družbe, ki so za malo članarino izdajale vsako leto večje ali manjše število knjig, t. j. Mohorjeva družba v Celovcu, Slovenska Matica v Ljubljani, Šolska Matica v Ljubljani in Socijalna Matica v Gorici, jih imamo danes v Sloveniji in na Primorskem kar deset! V Ljubljani so: Vodnikova družba, Kmetiška Matica, Slovenska Matica, Cankarjeva družba, Šolska Matica, Belo-modra knjižnica in Mladinska Matica; v Celju je Mohorjeva družba, v Gorici pa sta Goriška Matica in Goriška Mohorjeva družba. Prišteli pa bi k tem desetim končno lahko tudi založbo »Luč« v Trstu, ki izdaja po dvakrat ali trikrat na leto zbornik in dve leposlovni knjigi.

Za popularizacijo slovenske knjige skrbi pri nas torej 10 ali 11 družb, ki imajo letno povprečno 150.000 članov, katerim izdajo za skupno vsoto 260 Din 39 različnih knjig. Skupna naklada vseh teh publikacij znaša torej približno 624 tisoč izvodov, ali na vsakega tretjega Slovenca v Evropi po eno knjigo! To število je tako ogromno, da se smemo ž njih upravičeno ponašati pred vsem kulturnim svetom.

Po številu članstva so te družbe zelo različne in so nekatere tudi teritorialno omejene. Na prvem mestu je še vedno celjska Mohorjeva družba, ki ima krog 50.000 članov in je razširjena po vsem slovenskem ozemlju in tudi med izseljenci. Za njo stoje v približno enaki višini po 20.000 članov: Vodnikova družba v Ljubljani, ki je tudi povsod razširjena; Goriška Mohorjeva družba v Gorici, razširjena po ogromni večini le v Italiji, ter Mladinska Matica v Ljubljani, ki je letos dosegla tudi 20.000 in je omejena le na ozemlje svobodne Slovenije. Po številu daleč za navedenimi so ostale družbe, ki imajo le od 2000 do 5000 članov. Članarina znaša pri večini 20 Din; največ pri Slovenski Matici, 50 Din, najmanj pri Mladinski Matici, 10 Din. Vse te družbe izdajajo svojim članom po 3 do 5 knjig na leto, skupno torej 49 knjig. Šestorica družb izdaja koledarje in poučne ter leposlovne knjige, druge izdajajo poučne ali znanstvene zbornike ter beletrijo. Strogo znanstvene in samo strokovna je le Šolska Matica, ki izdaja za učitelstvo pedagoško in šolsko-strokovno literaturo.

Delovanje teh družb je torej naravnost ogromno; kakšnega pomena pa je za prosvetno in kulturno delo med narodom, pove najbolj jasno število njihovih izvodov knjig, 644.000 na leto ali 6.440.000 v 10 letih! To je kulturno delo, s katerim se ne more ponašati nobeden drugi narod v Evropi.

Mariborska okolica v prazgodovinski dobi

PRAGOZDOVI. NEKDANJA STRUGA DRAVE. — JEZERO PRI DOLGOŠAH.

Dasiravno vemo o okolici Ljubljane, posebno pa o Ljubljanskem barju v predzgodovinski dobi mnogo podrobnosti, ki so jih ugotovili znanstveniki na podlagi najdenih barjanskih mostišč ali stavb na koleh, nam je predzgodovina naše mariborske okolice precej neznana. Najstarejša naša izsledovanja segajo le do ostankov Pošte in starih grobišč v podnožju Pohorja, geološko in terensko stanje pa še ni bilo tako preiskano, kakor bi bilo treba že zaradi zanimivosti, ki se dajo še dandanes in celo s prostim očesom opaziti.

Kakšna je bila tedaj okolica sedanjega Maribora v predzgodovinski dobi, v tisti sivi davnini, ki jo ločijo od nas desetstoletja in stotisočletja? O tem nimamo zanesljivih podatkov, gotovo pa je, da so Pohorje, vzhodne obronke Kozjaka, Slovenske gorice ter Dravsko polje pokrivali ogromni pragozdovi, po katerih so se sprehajale divje zveri, kakor medved, volkovi, risi, divje mačke itd. Prav tako pa je tudi gotovo, da se struga Drave ni nahajala tu, kjer se nahaja dandanes, temveč mnogo bolj južno. Po vsej verjetnosti je tekla tedaj Drava mimo današnjega Limbuša, Peka, Slovenske Kalvarije čez Tezno in Tezenski gozd. V gorenjem toku do Tezna, se ostanki te nekdanje Dravine struge dandanes ne morejo več opazovati, pač pa si jih lahko vsak sam ogleda od Tezna dalje skozi Tezenski gozd. V tem odseku se je ohranila stara struga še skoraj v vsej svoji prvotnosti.

Za stara Dravina struga pričenja takoj pri Teznu pod železniškim prehodom na Ptujski cesti in se vleče kot ozka, a globoka dolinica proti Devjci Mariji v Brezju, kar polagoma izgubi svojo prvotno izrazitost. Po tej dolinici torej, kjer so danes plodni travniki in njive, so nekoč grmeli valovi prvotne Drave in hiteli v prostorno jezero, ki se je lesketalo med današnjo Devico Marijo v Brezju, St. Petrom pod Mariborom in Dolgošami. To jezero je bilo precej obsežno, doseglo pa je verjetno, vsaj v poznejših dobah, le 10 do 30 metrov globine. Bilo je tedaj izrazito ravninsko jezero, kakršno je n. pr. Blatno jezero na Madžarskem, ki je, kakor je bilo to nekdanje Dolgoško, le na eni strani obkroženo od nizkih gorc.

Da se je na tem mestu nekoč v resnici nahajalo jezero, se more prepričati tudi laik, ki si gleda ozemlje pod Devico Marijo v Brezju, posebno pa pod cesto, ki vodi v Dolgoše. Poslednje obrežje jezera se vidi še dandanes v vsej prvotnosti in se da zasledovati več kilometrov na daleč. Danes seveda ni več sledu o njem: po nekdanjem njegovem dnu se širijo skrbno obdelana polja, pomešana s pisanimi travniki. Voda je izginila in izginili so zmaji, ki so v njem prebivali, če so namreč takrat sploh že živeli ljudje, ki so vanje verovali.

Pa tudi sedanje Dravsko polje je bilo v tisti davnini drugačno kakor je danes: tvorilo je veliko močvirje, deloma porastlo s pragozdovi, deloma pa z raznim močvirskim biljem. Zelo verjetno pa je, da je še pred tem bilo tudi vse današnje Dravsko polje zalito z jezerskimi valovi, ki so segali od Slovenskih gorc do Boča in od Haloz do zelenega Pohorja.

Stekel u j k

V Olomucu se je odigral te dni vznemirljiv dogodek. Neki stražnik je ustavil ponoči pred magistratom skrajno pomanjkljivo oblečnega vojaka, ki se je obnašal kot blaznež. Na vprašanje, kaj dela tam, se je zakadil vojak v stražnika, pričel lajati in cviliti kot stekel pes in je stražnika tudi ponovno močno ugriznil. Prišlo je med obema do boja, tekoma katerega sta prevrnila sod z apnom. Vojak se je takoj splazil v sod in lajal dalje. Priti je moralo šest redarjev, da so besneža premagali in ga vtaknili v prisilni jopič. Ugotovljeno je bilo, da je zbla znel in da se smatra za psa. Najbrže ga je nekoč ugriznil stekel pes in je popadla sedaj tudi njega steklina. Nesrečni vojak je tudi zgubil dar govora in samo laja.

Tragična smrt vseučiliškega profesorja.

V Javorovu na Poljskem je zgubil vseučiliški profesor Wendziński iz Varšave na tragičen način svoje življenje. Pri sekanju drv je padlo nanj neko drevo in ga tako težko ranilo na glavi, da je takoj podlegel poškodbam.

Spominjajte se CMD

Vprašanje naših oper

ZA OBSTOJ SAMOSTOJNE SLOVENSKE OPERE V LJUBLJANI. — NAŠE ŽELJE IN ZAHTEVE.

Pri nas smo žalibog že vajeni raznih vesti, ki od časa do časa vznemirjajo javnost. Enkrat poročajo o nameravani demontaži ljubljanskega vseučilišča, drugič o ukinitvi železniške ali poštne direkcije in vseh mogočih drugih velevažnih ustanov, brez katerih si našega slovenskega kulturnega in gospodarskega življenja v svobodni državi skoraj ne moremo predstavljati. Najnovejša taka vest, ki smo jo pred nekaj dnevi čitali, se sicer ne tiče vseučilišča, kakor običajno, ampak za spremembo slovenske opere v Ljubljani. Po tej vesti sta upravnik beograjskega in zagrebškega gledališča predlagala v prosvetnem ministertvu v Beogradu, naj se v bodoče opuste samostojne opere v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ter naj se namesto njih ustanovi skupna vsedržavna potujoča opera. Ne vemo še sicer, v koliko odgovarja ta vest resnici in ali sta omenjena upravnik zarez stavila ministertvu tak ali sličen predlog, kljub temu se nam pa zdi potrebno naglasiti, da bi taka rešitev našega državnega opernega vprašanja bila popolnoma pogrešna in nesprejemljiva. Kakor smo nedavno odločno odklonili predlog ravnateljstva ljubljanske drame, g. Golje, radi združitve ljubljanskega in mariborskega gledališča, prav tako odločno odklanjamo tudi ta predlog. Na tera vprašanje mi v Mariboru sicer res nismo neposredno prizadeti, je pa kljub temu naša dolžnost, da ostanemo v vsem dosledni.

Kakor je bilo vprašanje slovenskega vseučilišča v Ljubljani stvar naporov slovenskega naroda še v bivši Avstriji, tako je tudi osrednja slovenska opera bila ena izmed osnovnih naših kulturnih potreb. To opero smo imeli že pred osvobojenjem, res da je bila čestokrat v krizi in so bila njena vrata v nekaterih sezonah zaprta, toda potreba po njej je bila stalna in se s tem ni prav nič zmanjšala. Osvobojenje nam je poleg drugega prineslo tudi gmotno osnovo za to velevažno kulturno institucijo in po zaslugi marljivih ravnateljev, dirigentov ter vseh ostalih činiteljev, imamo danes v

Ljubljani zavod, na katerega smo vsi brez izjeme upravičeno ponosni. S svojim delom doma v Ljubljani, kakor tudi z gostovanji v Dalmaciji, Zagrebu, Beogradu itd., je ljubljanska opera dokazala, da ima popolno pravico do obstoja in da bi se z njeno demontažo podrl eden izmed temeljnih kamnov slovenske kulture in umetnosti v svobodni državi. Zato in že samo zato se nihče v Sloveniji, pa naj bo že v Ljubljani, Mariboru, Celju ali kjerkoli, ne more strinjati s predlogi gg. upravnikov v Beogradu in Zagrebu.

Mimo tega je pa treba naglasiti tudi to, da ljubljanska slovenska opera ni v krizi, kakor sta zagrebška in beograjska. Dasiravno ne prejema niti polovice one državne subvencije, kakor jo prejemata oni dve, si je vendar znala urediti svoje gospodarstvo in more tudi s skromnimi finančnimi močmi stati na častni umetniški višini. Poleg tega pa vrši ljubljanska opera tudi velevažno pionirsko nalogo propagiranja nove operne umetnosti med Jugoslovani, kar je odlično pokazala z uprizoritvijo »Oranž«, »Jony svira«, »Oidipus rex« in »Črni mask«. S takim sodobnim in svetskim programom se ne more ponašati nobena druga opera niti v naši državi niti kje drugje na jugovzhodu Evrope. Demontaža slovenske opere v Ljubljani bi torej pomenilo težko in nepopravljivo pogreško, ki bi ne bila na kvar samo Slovincem, temveč vsej državi.

Zaradi tega zahtevamo, da ljubljanska opera ostane taka kakor je! Ako je potrebna v Beogradu in Zagrebu kakšna združitev, je to zadeva dotičnih mest, uprav in javnosti in se nas ne tiče, zahtevamo pa, da se v take kalkulacije ne všteva še naša ljubljanska, kajti kakor smo bili vsi enotni, ko je šlo za obstoj našega vseučilišča, tako smo in bomo vsi enotni tudi zdaj, ko gre za našo edino opero. Njeno upravo pa prosimo, da najde čimprej način in možnost stalnih gostovanj v Mariboru in Celju, da bo tako zares postala iskrena in srčna zadeva vse Slovenije.

Borci za svobodo Dravske doline!

V nedeljo, dne 14. t. m. bo v Marenbergu proslava desetletnice osvoboditve Dravske doline. Iskreno so vabljeni vsi borci, ki so v letih 1918 in 1919 pripomogli, da je bila naša lepa dolina osvobodjena. Danes so ti borci raztreseni križem naše širne domovine, vsled česar nam ni mogoče vse osebno povabiti. O priliki proslave bo odkrit tudi nagrobni spomenik 8. maja 1919 v Marenbergu za našo svobodo padlemu naredniku slov. plan. polka Matiji Gladu iz Brežnika na Kranjskem, ki počiva že 10 let v osvobodjeni zemlji brez križa in znamenja. Smatrali smo kot svojo dolžnost, da se oddolžimo vsaj nekoliko njemu in vsem onim, ki so dali za našo svobodo svoje življenje, a počivajo sedaj v našo žalost pozabljeni od osvobojenih državljanov v zapuščenih grobovih. Skromen nagrobni spomenik in bronasta spominska plošča, ki bo odkrita pri vhodu v farno cerkev, naj bodo znak naše hvaležnosti padlim borcem.

Vas borce pa, ki ste se z njimi borili za našo svobodo, vabimo ta dan v našo sredino. Zbudimo skupno spomine na one dni, ko nam je zasijala zarja svobode! Bili so najlepši dnevi v našem življenju! Prijavite se pripravljalnemu odboru! Na svidenje 14. julija v Marenbergu!

Prisrčno pa vabimo tudi vse ostalo jugoslovansko občinstvo, da pride tega dne od blizu in daleč v Marenberg, da utrljemo tukaj ob skrajni državni meji našo narodno in državno misel. Pridite društva v krojih in z zastavami! Pevci in godbeniki prinesite slovenske pesmi glas v naše kraje! Posebno dobrodošle nam bodo narodne noše. Kolikor bodo zmogle naše skromne moči, hočemo skrbeti, da boste preživeli nekaj lepih uric v naših divnih krajih. Za polovično vožnjo na vseh vlakih v Sloveniji je zaproseno.

S postavitvijo nagobnega spomenika in dveh bronastih spominskih plošč ter z

raznimi drugimi pripravami smo imeli ogromne izdatke, katerih naše skromne moči ne zmorejo. Vsled tega prosimo vse one, ki smo jim poslali položnice s prošnjo za prispevek, pa tudi vse druge, ki bi nam hoteli pomagati z denarnimi prispevki, da nam pošljejo iste s čekovno položnico na račun št. 15294 in naslov: Sreski odbor Narodne odbrane Marenberg. — Pripravljalni odbor.

Otroške bolezni v starodavnem Egiptu

Prvotno se je domnevalo, da primitivni človek ni poznal bolezni. Toda novejša raziskovanja so pokazala, da je večina človeških bolezni skoro ravnotako stara kakor človek sam. Na ločanjah pračloveka so našli sledove vseh mogočih bolezni. Posebno natančno pa so znanstveniki proučevali bolezni starih Egiptov in so na njihovih mumijah doznali že večino bolezni, ki so razširjene tedaj. Ameriška zdravnica dr. Matthews je objavila obširno razpravo o otroških boleznih v starodavnem Egiptu. Opira se pri tem posebno na rentgenske slike otroških mumij, ki predstavljajo z ovojji ostro sliko skeleta. Pri otrocih starodavnega Egipta so bili ugotovljeni posebno številni slučaj ukrivljenja hrbtnice, kakršni se pojavljajo zlasti vsled napačnega sedenja. Še dandanes bijejo šolski higieniki najhujši boj proti tej bolezni. Kostni nekaterih otroških mumij kažejo dalje tudi jasne znake rahitisa, tkzv. angleške bolezni, ki je posledica slabe prehrane kakor tudi pomanjkanja solčne svetlobe.

Slovanski županski kongres v Poznaniu

Dne 15. in 16. julija se bo vršil v Poznaniu na Poljskem kongres županov vseh slovanskih mest. Po posvetovanju odpotujejo udeleženci kongresa za več dni v Varšavo. Kongresa se bodo udeležile vse slovanske države.

Bilanca svetovnega ženskega kongresa

V BERLINU JE BILO 2000 UDELEŽENK IZ 42 DRŽAV.

Te dni so v Berlinu zaključili XI. feministični kongres, na katerem je bilo navzočih krog 2000 žen iz vseh delov sveta in je bilo zastopanih 42 držav. Časopisje šele sedaj prinaša kritične opazke in skuša sestaviti bilanco dela kongresa: Kaj se je storilo in kaj bi bilo treba še storiti.

Ženske, ki so se zbrale na kongresu, spadajo nedvomno med intelektualno elitno posameznih držav, koje so zastopale, ter so bile najbolj poklicane, da spregovore stvarno in odločno o problemih današnje družbe, ki se nanašajo na ženo in moškega. Organizatorke kongresa so iz preobilice materiala izbrale samo nekatera važnejša vprašanja, o katerih je imel kongres sklepati resolucije. Važno je bilo, da se je skušala pri vseh resolucijah doseči soglasnost in da se ni pojavil razdor. Zato so tudi nekatere resolucije bolj plehke, in neodrejene, mnogo lepih besed in navdušenja, stvarnega haska bo pa le malo. Dočim so n. pr. indijske zastopnice ostro branile svoje nacionalne ideale, jim Angležinje seveda niso ugovarjale, toda še na misel jim ni prišlo, da bi bile z njimi solidarne. Naravno! Isto je bilo tudi pri debati o pa-

cifizmu. Vse so bile složne, a vsaka je govorila v interesu svoje države. Nesporazumi se niso reševali potom vsestranske diskusije in anket, ampak se jih je enostavno zadržalo. Kakor da bi jih ne bilo.

Kongres se je bavil tudi z raznimi tehničnimi problemi ureditve prostitucije, borbe proti spolnim boleznim, socialnega zavarovanja itd. Tudi tu so se kongresistke izogibale mnogih načelnih vprašanj, ki se jih ne sme pustiti iz vidika. Seveda razumemo marsikaj, če pomislimo, kako pisan je bil kongres. Saj je že samo na sebi velik uspeh, da so ženske iz najrazličnejših milijejev, narodov in stanov skupno zborovale o aktualnih problemih današnje dobe. Sestale so se članice katoliških organizacij, mohamedanke iz Indije in Turčije, Američanke, ki so pobijale socialno zaščito delavcev, Angležinje, ki so se protivile pristnemu socialnemu zavarovanju, Nemke, ki so zastopale sindikalizem itd.

Če uvažujemo vse te momente in težave, treba priznati, da je bil kongres vsekakor velikega pomena za nadaljni razvoj stvarnega feminističnega gibanja.

Usoda lepe Kadrie-Hanum

OD OBOŽEVALKE DO SMRTNE SOVRAŽNICE KEMAL PAŠE. — BOJ ZA DEDŠČINO PO PAPEŽU PIJU IX.

Ko je postal Kemal paša vodja premagane Turčije in je pričel z brezobzirno energijo izvajati od Mladoturkov pričete evropske reforme, je videla mladina v njem ideal osvoboditelja ter je šla navdušena za njim. Vedno bolj pa je tekom razvoja dogodkov postajalo jasno, da je bil Kemal paša le diktator, ne pa kak idealen borec za svobodo. Zato je prišlo v par letih ponovno do zarot proti njemu, ki so hotele napraviti konec njegovi tiraniji.

Tudi mlada in nenavadno lepa Kadrie-Hanum, dijakinja, je spadala med one, ki jim je bil Kemal paša absolutni ideal. Prvotno oboževanje se je kmalu izpremenilo v veliko ljubezen. Zato se mu je poskušala približati. Toda on je prezrl vse njene napore in ko jo je nekega dne celo osorno pognal iz svojega urada, se je njena ljubezen izpremenila v ravnotako srdito sovraštvo. Pričela je rovariti proti Kemal in je za svoj načrt pridobila celo osem prijateljic in šolskih tovarišic.

Kadar ženske koga sovražijo, tedaj se nikakor ne branijo izvršiti svoje maščevalne načrte. Ko je prišel Kemal paša pred pol leta k blagoslovitvi nove akademije v Carigrad, je že čakaj nanj peklenjski stroj, da ga spravi na drugi svet. Toda zarota je bila pravočasno odkrita.

Policija je bila mrzlično na delu, da se polasti zarotnikov. Vsak dan so bile izvršene številne aretacije, toda javnost ni nič zvedela o tem, dokler tudi lepa Kadrie-Hanum in osem njenih tovarišic, samih mladih deklet, ni prišlo oblasti v roke. Policija je odkrila vso zaroto, izsledila vsa skrivališča v najbolj skritih kotih Angore in Carigrada ter zaplenila vse bombe in pripravljene peklenjske stroje.

Usoda lepe Kadrie-Hanum je presunila njene sodnike. Vse sile napenjajo, da bi jo mogli proglasiti kot nerazsodno žensko, ki je bila samo slepo orodje v rokah skritih moči. Toda ona vztraja pri svojem dejanju in je čisto nič ne olepšava. Odklanja vsako milost. Edino, kar bi rada, je to, da reši svoje prijateljice. Ona sama, naglašja neprestano, je povzročiteljica zarote, sama je vse zasnovala, njene prijateljice pa so zapeljane. Zapletla jih je v zaroto, ne da bi one vsaj slutile, kaj ona pravzaprav name-rava.

V kratkem bo sodišče izreklo svojo razsodbo. In pričakovati je, da bodo mlado, tako lepo Kadrie-Hanum, nekdanjo največjo oboževalko, potem pa največjo sovražnico Kemal paše, zašili v belo vrečo in javno obesili.

Edina sestra pokojnega papeža Pija IX., ki je umrl 1. 1879 v Senegali v

Italiji, je živela v Barceloni. Po njeni smrti l. 1872 je pripadlo njeno posestvo z gradom pri Barceloni, ki se ceni na 20 milijonov lir, v pomanjkanju drugih dedičev, papežu.

Toda tudi Pij IX. po svoji smrti ni zapustil nobenih dedičev, vsled česar je upravljala to posestvo začasno španska vlada, ki je ponovno, tudi pred svetovno vojno, potom barcelonskega sodišča iskala v svetovnih listih morebitne dediče.

Za zadnji razglas je zvedela tudi neka v Černovicah živeča dama, katere ime se drži zaenkrat še tajno, ki pa je najbrže edina še živeča sorodnica pokojnega Pija IX., ker je bila po njeni trditvi papeževa sestra njena prababica. Dama, ki živi v zelo skromnih razmerah, je že prijavila svoje zahteve in se sedaj trudi, da zbere tudi potrebne listine, da more dejanske prevzeti to dedščino. Njeno zastopstvo je prevzel odvetnik dr. Last v Černovicah, ki je prepričan, da bo na prihodnji sodni razpravi v Barceloni dosegel popoln uspeh.

Roparski napad na vlak

VARŠAVA, 5. julija. Na progi Lodz-Koluszki se je pojavil včeraj v kupeju, kjer sta sedela dva potnika, maskiran moški, ki je z revolverjem v roki zahteval izročitev denarja in vseh vrednosti. Ko je hotel eden od napadenih potnikov potegniti zasilno zavoro, ga je razbojnik zgrabil in vrgel na progo, kjer je obležal težko ranjen. Prestrašen vsled tega nasilnega dejanja, je drugi potnik dvignil potem roke kvišku, toda razbojnik je med tem že skočil iz vlaka in izginil. O dogodku je bila policija sicer takoj obveščena, toda za razbojnikom takrat že ni bilo nobenega sledu. Ranjenega potnika so odpeljali v bolnico, kjer se bori sedaj s smrtjo.

Bitka radi ljubavne afere

PARIZ, 5. julija. V provincijalnem mestecu Aix en Provence je prišlo včeraj med gojenci obrtne šole in skupino mestnih mladeničev do praveca poulične bitke. Okrog 50 dijakov, ki so se vračali z nekega predavanja, je bilo nenadoma napadenih na cesti od 200 mestnih mladeničev, oboroženih s palicami in podobnim orožjem. Dijakom so sicer kmalu priskočili na pomoč njihovi tovariši, ki so prihiteli iz šole. Vendar pa so bili kljub temu poraženi in so pustili na bojišču 15 ranjenih. Napadalce je vodil neki podoficer kolonijalnega strelskega polka. Povod za bitko je tvorila neka ljubavna afera. Eden izmed dijakov se je namreč predrznil na javnem plesu plesati z neko mladenko iz Aixa.

Kaj je sklenil kongres brezbožnikov v Moskvi

Nedavno je bil zaključen v Moskvi kongres brezbožnikov, ki pomeni novo etapo v organizirani kampanji proti religiji. Dokaz za to so govori vplivnih vladnih oseb na kongresu, Lunačarskega, Buharina itd. Buharin je imenom vlade iznesel načelo: »razborit boj proti verskim predsodkom«. Tudi delegat izvršilnega odbora Komunistične internacionale, Feliks Kon, je jako jasno formuliral stališče vlade, ko je izjavil: »Iz rok buržuazije moramo iztrgati ne samo meč, ampak tudi križ«.

Kongres je v glavnem postavil sledeče zahteve:

1. Vojna proti verstvu je politična vojna. Zato mora biti vojna proti verstvu eno prvih vprašanj v sovjetski državi.

2. Državna potreba je, da se podvzame vrsta odločnih korakov v svrhu likvidacije protirevolucionarne in škodljive vloge verstva (religije), ker vključ vsem številnim direktivam stranke znaten del komunistov stoji izven vrst borcev proti religiji.

3. Aktivno protireligiozno delo se mora smatrati kot ena izmed glavnih nalog komunistične stranke in vsak član stranke mora razumevati vlogo religije v borbi proti buržuaziji.

4. V protireligijsko akcijo morajo stopiti vsi prvi umetniški, znanstveni in literarni delavci.

5. Poverjeništvu za prosveto (Narkompros) mora ne le na leningrajskem vseučilišču vzdrževati oddelek za protireligijsko propagando in katedro zgodovine religije, ampak mora otvoriti enake katedre na vseh višjih znanstvenih zavodih, zlasti pedagoških.

Mednarodni pustolovec

Preteklo dni so aretirali v Berlinu mednarodnega pustolovca Ali Ben Halsa iz Egipta, ki ga že dolgo zasledujejo kriminalne oblasti vseh kontinentov. Ben Halsa je izvršil v Berlinu ogromne sleparije, s katerimi je oškodoval berlinske trgovce za nad milijonov mark. Način, kako je izvrševal sleparije, je brez primere v kriminalni zgodovini. Izdajal je kot plačilo menice, ki so jih trgovci prevzemali za dobavljeno blago brez pridržka, ker je neka banka na Potsdamer Straße obvestila trgovce, da ima Ben Halsa pri njej naloženega toliko denarja, da lahko čisto brez skrbi sprejmejo vsako njegovo menico. Ko pa so menice zapadle in še vedno niso bile izplačane, so prizadete stranke končno vendarle vložile ovadbo in policija je uvidela, da gre za dolgo iskanega zločinca. Ni pa še jasno, kako je prišla banka na Potsdamer Straße do tega, da je proglašila menice sleparja kot dobre. Domneva se, da je slepar speljal na led tudi banko in depoziral pri njej same ponarejene dolarske bankovce, nakar mu je bil otvorjen konto.

Tudi policajj morajo biti vitki

Policijskemu prezidentu v Čikagu se zde njegovi podrejeni večji del predebeji, vsled česar po njegovem mnenju za službo niso dovolj spretni. Da odpomore temu zlu, je izdal ukaz, da mora vsak policaj, čegar teža presega gotovo dovoljeno višino teže, vsak mesec shujšati za en funt. Vitki stražniki so po njegovem mnenju ne samo spretnjši, temveč tudi bolj zdravi in lepši in tvorijo za nasilne zločince vrh tega slabši cilj pri streljanju kakor debeli redarji. Seveda pa visoki policijski šef s svojo nenavadno odredbo nikakor ne namerava debele stražnike vreči kar na cesto, temveč jim bo zdravstveni komisar mesta poskrbel boljše dieto. Znamenite besede slavnega Julija Cezarja »Pustite debeluharje k meni«, so padle torej pri čikaškem policijskem predsedniku v nemilost in se ta bolj navdušuje za obratno geslo.

Čisto enostavno.

Neka Angležinja je proti volji slavnega kiparja Rodina vstopila v njegov atelje. »Kako je mogoče, dragi mojster, da morete ustvariti take umetnine?«
»To je vendar čisto enostavno. Vzajem kos marmorja in odbijem to, kar je preveč.«

Sport

RAZDELITEV SLOVENSkih KLUBOV V RAZREDE.

Merodajni slovenski sportni faktorji se že dolgo časa bavijo s preureditvijo dosedanjega načina prvenstvenega tekmovanja slovenskih klubov. Ljubljana je vprašanje provizorično uredila s tem, da je klube podvrgla razdelitvi v razrede. V drugih mestih se tega sistema ne more vpeljati, ker Maribor in Celje ne razpolagata z zadostnim številom klubov. Ravno štajerski klubi so z dosedanjim načinom tekmovanja za prvenstvo močno prizadeti v moralnem in gnotnem oziru. Radi pomladanskega in jesenskega prvenstvenega tekmovanja izgube boljši klubi najugodnejše termine za tekme s tujimi moštvi bodisi doma ali na tujem. Tekme med prvo- in drugo-ter zadnjeplaciranimi klubi nikdar ne nudijo dobrega sporta in potečejo vedno mrtvo, brez pravega sporta. Dočim se slabejše moštvo trudi doseči čim častnejši goalscore, se igralci močnejšega moštva z nasprotnikom samo igračkajo. Rezultat takih tekem je vedno presenetljiv in škoduje bolj šim klubom v končni klasifikaciji. Ali je to sploh še sport? Nujna posledica takih razmer je nazadovanje nogometnega sporta. Pa tudi v gnotnem oziru delajo take tekme ogromne preglavice. Če vpoštevamo, da je inkaso tekem med prvo- in zadnjeplaciranim moštvom vedno deficiten, včasih ni niti za sodniško takso, razumevamo težnje prvoplaciranih klubov po izboljšanju razmer.

V prvi vrsti nas zanimajo razmere v mariborski oblasti. Da se krije deficit tekem s »Ptujem« in »Svobodo«, so se ostali klubi obvezali kriti nastali primanjkljaj. Znano pa je, da danes noben klub ne razpolaga z denarjem in je bilo to breme za Maribor, Rapid in Železničarja naravnost ogromno. Vzemimo, da bo letošnja jesen igrala za prvenstvo tudi »Mura« iz Murske Sobote. Pri tej veliki razdalji je nedvomno, da bodo vse tekme — v prvi vrsti Mura - Svoboda! — pasivne.

Da naš nogomet pri takih razmerah ne napreduje, je razumljivo. Dobri klubi se morajo boriti z velikimi gnotnimi zaporkami, ki jim ne dopuščajo, da bi izboljševali, svoje moštvo.

Edini izhod iz teh slabih prilik bi bila razdelitev vseh slovenskih klubov v razrede. Za prvi razred bi prišli v poštev iz Ljubljane: Ilirija in Primorje, iz Maribora: Maribor in Rapid in iz Celja: SK Celje. Ostali klubi bi tvorili 2. razred, oziroma v Ljubljani slabejši tudi tretjega. Prvak drugega razreda bi avtomatično napredoval v prvi razred, dočim bi zadnje placirani klub prvega razreda pade v drugega. Enako bi bilo s prvakom tretjega razreda. LHP se že dolgo bavi s tem načinom rešitve težavnega stališča, v katerem se nahajajo slovenski klubi, toda neuvidevnost nekaterih je doslej še vedno preprečila vsak poizkus. Čas je, da se LHP, pa tudi mariborski MO resno poprime tega problema in ga brez ozira na brezsmiselne ugovore rešita. Bilo bi le v korist slovenskemu nogometu, ki po novo nastalih prilikah gotovo ne bi več igral tako klaverne uloge, kot jo igra zlasti zadnjih pet let.

Kmet in diplomat

Nedavno sta brata Balsiger, posestniška sina iz Berna v Švici, močno pretepla nekega angleškega diplomata, ki je na svojem sprehodu pomotoma stopil na njihovo posestvo. Radi tega je seveda kmalu nastala afera, ki je končala sedaj pred sodiščem v Bernu z obsodbo obeh kmečkih sinov. Bila sta namreč obsojena na 20 dni zapore in morata vrh tega plačati ranjenemu diplomatu 500 švicarskih frankov zdravniških stroškov in stroške procesa. V utemeljevanju razsodbe se naglašja, da je treba vse tuje diplomate še prav posebno ščititi pred izpadli nerazsodnih ljudi.

Filozof.

— »Čemu stojite že nad uro pred vobro?«

— »Premišlujem zanimiv slučaj, ki sem ga opazil. Študiram namreč, ali je cebra bela s črnimi progami, ali pa črna z belimi progami?«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 109

Sedel je za mizo ter ukazal, naj mu prineseo piti. S komolci na mizi in z glavo uprto v dlani, je ugrabal, baveč se s svojimi mislimi. Oči so mu blodile po malem dvorišču, ki ga je videl skozi napol odprto okno, poleg katerega je sedel. Naenkrat pa je zagledal na tem dvorišču znan obraz. Pogled nanj ga je stresel iz njegovih težkih sanj. »Kaj dela Žaneto tukaj?«
Ta Žaneto ni bil nihče drugi, kakor mornar z barke, ki je pripeljala Sandrigo, tisti, ki mu je stari mornar naročil, da naj pelje voz in mulo v Mestre. Mornar se je razgovarjal z lastnikom krčme. »Dobro,« je pravkar rekel ta. »Zdaj si se odpočil in okreščal.«
»Tako pokrepčan še nisem bil nikoli. Dva srečna dneva sta bila to. Povedal bom tam doli, kako lepo ste ravnali z menoj.«
»Tega se nadejam. In povedal boš tudi, da sem ti dal tolar za na pot v Benetke. Tu ga imaš.«
»Hvala vam mojster. In kar se tiče mule in kolesja, hoste pričali, da sem jih vam izročil.«
»Ne skrbite za to. Srečno pot!«
Mladi mornar je pozdravil krčmarja s prožnostjo, ki je Benečanom prirojena, ter odšel, polglasno požvižgaje neko barkarolo.

Skalabrino je plačal svoj račun, zajahal konja in žvižgal po cesti, ki jo je ubral Žaneto. Kmalu ga je zapazil kakih sto korakov pred seboj in odslej je umeril korak svojega konja tako, da je obdržal razdaljo, ki ga je ločila od mladega mornarja. Ta je vrlo korakal v smeri lagun. Bil je mlad mož svojih dvaindvajsetih let. Skalabrino ga je poznal v prejšnjih časih, takrat ko je Žaneto kot mornarski vajenec že služil tajnostni zvezi, ki se je bila sklenila med razbojniki gorovja in med mornarji beneškega pristanišča. Slučajno ga je bil srečal tudi že enkrat po svojem begu iz ječe. Ko sta bila sredi polja in že daleč od Mestre, je Skalabrino dohitel mornarja. »No, Žaneto, kaj hudiča pa počenjaš tod?«
»Skalabrino!« je vzkliknil mornar. »Bogme, nisem te spoznal v tvoji kavalirski obleki. Opravi sem v Mestre neko naročilo, in zdaj se vračam v Benetke.«
»Jaz tudi.«
»Torej imava skupno pot!« je dejal Žaneto veselo. »Pa naj bo!« je rekel Skalabrino. Hodila bova skupaj in se razgovarjala. In orjak je skočil s konja ter jel korakati poleg Žaneta, držeč svojega konja za uzdo.

XXXVI.

Pri »Zlatem sidru«.

Ko se je Skalabrino spustil za mornarjem, še ni imel niti gotove nade, niti določenega načrta. Vedel je samo, da je Žaneto bolj ali manj član tiste obširne ma-

fije, ki je obsegala ne samo oborožene čete, zavzemajoče okrog Benetk, nego tudi veliko število mornarjev v beneškem pristanišču.

Mislil si je, da je moral Sandrigo, zapuščen od svoje čete in preganjan iz gorovja, iskati zavetišča v Benetkah; v tem slučaju pa ni bilo izključeno, da ga je Žaneto kje videl.

Sicer pa je Žaneto sam dal povod za ta vprašanja. »Kako je to,« je vprašal mladi mornar, »da te ni več videti med nami in da te najdem na Treviški cesti s tako lepim konjem?«

»In ti Žaneto, kaj počenjaš tukaj?« je odgovoril Skalabrino.

»Z mano je pa druga reč. Imel sem za nekega krčmarja naročilo... od nekega našega prijatelja...«

»Z mano pa, je povzel Skalabrino, je še bolj enostavno. Izprehajam se, to je vse.«

Mornar je pomežiknil: »Izprehajaš se in gledaš, če ne cvete slučajno kak cekin med kamenjem na cesti.«

»Haha! Tudi tega je malo zraven. Pa za koga je bilo tisto naročilo?«

»Za lastnika »Marije«. Ali ne poznaš »Marije?« Najboljša barka v pristanišču, na jadro in na vesla.«

Skalabrino se je zdrnil. To ime, ki je mahoma padlo v razgovor, mu je bilo kakor žarek luči. Spomnil se je, da je bil v dveh ali treh slučajih tudi on pri »Zlatem sidru«, in da je ta krčma kraj najbolj posečanih sestankov, najbolj varna za razbojnike, ki jih slučaj ali opravilo napoti v Benetke.

Slovinci,

ki potujete v ali skozi Crikvenico, ste najbolje, najceneje postreženi v Pensionu »Triglav«. Elegantne sobe, prvovrstna kuhinja in vina po nizkih cenah. Priporoča se restavratel Makso Reš. 1623

Tekača,

z dovršeno ljudsko šolo, z znanjem slovenščine in nemščine sprejme takoj firma H. Šaboty, Krekova ul. 1627

Ali že veš,

da dobiš močne trpežne podplate, ženske za Din 25, moške pa za Din 40, pri Lovca-u na Glavnem trgu št. 4 dvorišče. 1620

Hiša s tremi lokali

na prodaj. Naslov pove uprava lista. 1624

Dve prazni sobi

tik kolodvora, pripravi za pisarno, od dan v najem. Aleksandrova cesta 48. 1644

Novo spalne in jedilne sobe,

politirane, kakor drugo pohištvo prodam po najnižjih cenah. Trgovina pohištva in mizarstvo, Aleksandrova 49. 1646

Gospodična,

zmožna slovenščine in nemščine ter strojepisja, z lepo pisavo in dobra računarica se sprejme. Pismene ponudbe pod »Pisarna« na upravo »Večernika«. 1643

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme manufakturna trgovina Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ul. 5. 1640

Dva gospoda

sprejemem na dobro hrano in stanovanje. Stritarjeva ul. 17. 1639

Sprejemem takoj učenca,

zdravega in krepko razvitega ter delavca izurjenega brusarja za kovinske predmete. »Ruda« Domicelj & Kotoun, Maribor, Frankopanova 10. 1633

Led na drobno se oddaja

dnevno od 6—8 ure. Volkmajerjeva ul. 5. 1446

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvarnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Popravilo ur

hitro, ceno in z 1—5 letno garancijo. Po stenske ure se pride na dom. A Stojec, Jurčičeva ul. 8. 680

Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bode te potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehantčna delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Odrešenje stanovanjske bede!

Pristopite takoj splošni gradbeni akciji! — Brezobrestno posojilo! Pojasnila: Kreditna-stavbna zadruga »Mojmir«, Koroška 10, Maribor. (Znamke priložiti). 1638

Učenec iz boljše družine,

s 4 razr. sred. šole se takoj sprejme. Julio Meinel, Maribor, Gosposka ul. 7. 1635

Gospodična,

ki je dovršila meščansko šolo z dobrim uspehom, želi kako nameščenje. Za časa prakticiranja gre tudi brezplačno. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Marljiva«. 1634

Soba, meblirana,

snazna in lepa, električna luč, separiran vhod, odda se takoj uradniku ali oficirju, Stritarjeva ulica 5, I. 1641

Učno mesto,

špecerijske stroke, možno s preskrbo, išče se v Mariboru ali Celju za sina trgovca. Dopisi na Hochmüller, tovarna olja, Maribor. 1642

Električne inštalacije,

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Kontoristinja

ki razume tudi korespondirati v slovenskem in nemškem jeziku event. začetnica se takoj sprejme pri Jos. Moravec, Maribor, Slovenska ul. 12.

Dva samostojna mizarstva pomočnika

za stavbo in pohištvo se sprejmeta. Rudolf Novak, Grajska ul. 5. 1605

Vajenec

za trgovino s tehničnimi gumijevimi in avtomobilskimi predmeti se sprejme pri Jos. Moravec, Maribor, Slovenska ul. 12. 1614

Nasproti kolodvora

se odda takoj prazna soba, porabna tudi za pisarno. Aleksandrova c. 45 I, vrata 6. 1604

Enodružinsko hišo

z vrtom v Ljubljani kupim. Ponudbe pod »Zdrava lega« poslati na upravo »Večernika« v Maribor. 1595

Ne pozabite sporočiti svoj novi naslov

časopisnemu in insercijskemu podjetju Hinko Sax, Grajski trg, predno greste na počitnice. 1546

Učenka za belo perilo

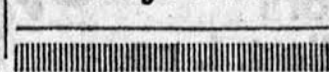
se sprejme. Atelje Rupnik. 1630

Oddam takoj

prazno sobo z električno razsvetljavo in posebnim vvhodom. Cvetlična ul. 23, pritličje. 1629

Darujte za spomenik KRALJU PETRU

Sprejemem perilo na dom.

Naslov pove uprava lista. 1653

Sobo in črkostikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Popravila

ur, zlatnine, srebrnine in gramofonov najbolje, najhitreje in najceneje samo pri tvrdki M. Ilger-ja sin, Maribor Gosposka ulica 15. 1547

Sandale vseh velikosti,

šivane kakor tudi damske, moderne sandale najbolje kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor.

Skatljje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Gostilna Wolfzettel

nudi pristno, domače vino, ocvrte piščance in domače klobase. 1648

Oddam sobo s kuhinjo

mali družini. Pogoji: polletno predplačilo Din 3000. Naslov v upravi lista. 1649

Strojepisna soba H. Kovač

Maribor, Krekova ulica 6. Strojepisje, razmnoževanje, prestave. Pouk za posameznike v trgovinskih predmetih. Najnižje cene. Prijave za pouk dnevno.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu si dovoljujem vjudno sporočiti, da šofer Kari Wenigholz ni od 11. junija t.l. več v moji službi. Moji avtomobili se nahajajo še vedno na glavnem kolodvoru in imam sedaj samo prvovrstne preizkušane šoferje. Telefonska številka 170 „Kavarnu Jadran“. — Se priporoča

Mihael Hohnjec, autotaksno podjetje, Maribor, Kežarjeva ulica 4. 1651

1000.— dinarjev

Vam plačam, ako Vaše bradavice in kurja ošesa, trda koža in odtiski ne izginejo tekom treh dni brez bolečine brez nevarnosti in brez uporabe noža a uporabo uničevalca korenin

RIA-BALZAMA

zdravila priporočila. Dr. Cyrakus, Dunaj, piše: »Sem v Riu izredno zadovoljen, pošljite mi takoj še 24 lončkov za uporabo pri mojih pacientih!« Cena lončka z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—, — Dr. Nic Kemény, Košice, poštni predal 12/L 65. Češkoslovenska republika. 1636

Po nižanih cenah se prodaja radi predstoječe sezone

Francoski poldelen od Din 12.— naprej,
Francoski volneni deleni od Din 30.— naprej,
Francoski etamini od Din 15.— naprej,
Creppe-de-chine čista svila od Din 80.— naprej,
Foulard svila od Din 70.— naprej,
Angleška pralna svila od Din 60.— naprej ter najrazličnejše damsko in moško sukno, svila, popelin, cefir, no itd. 1559

DOLČEK I MARINI

manufakturna trgovina, Maribor, Gosposka ulica št. 27

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženec, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobiti po zmernih cenah edino pri tvrdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9 tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. 1501

Vzorna gospodinja »JDEAL«

vkuhava samo z Rex-aparatom raznovrstno sadje, sočivje itd., ker le v Rex-steklenicah vkuhano sadje ohrani naravni okus. Edina zaloga v Mariboru

Ivan Kovačič

Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

I. Mariborsko lovsko društvo
priredi v nedeljo, dne 7. julija 1929 v
gostilni „PSUNDER“

LOVSKO VESELICO

z raznimi zabavami kakor: streljanje, keglanje na dobitke itd. — Svira Schönherrjeva godba pod osebnim vodstvom g. Schönherr-ja. — Vstopnine ni. — Začetek ob 15. uri. — Odbor 1650

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

RADI ODDAJE TRGOVINE SPLOŠNA

ODPRODAJA

celokupne zaloge po znižanih cenah!

Redka prilika za nakup raznega blaga:

PERILO, PLETENINA, DROBNINA, MODNO BLAGO,
GALANTERIJA, SREBRNINA, PARFUMERIJA ETC.

Prodaja **OSTANKOV** raznih čipk, trakov, hort etc.

**SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR,
ALEKSANDROVA CESTA 23**

Prednosti mojih trajnih kodrov!

1. Strokovna, individualna nega las po zadnjih iznajdbah na tem polju.
2. Originalna terapija z oljem po iznajdbi Jos. Mayerju v Karlovi varih. Z isto se dela po vsem svetu in je torej milijonkrat preizkušena.
3. Lasje ostanejo svetlo-svileni ter obdrže svojo naravno barvo.
4. Moji trajni kodri odgovarjajo popolnoma naravnim kodrom (ne zamorskim kodrom!).
5. Kodranje plavih in belih las je moja specialiteta.

6. Za trajnost jamčim sam!

7. Protivlagi in vodi so moji kodri neobčutiljivi.

8. Normalne, krajevno običajne cene.

Prepričajte se sami potom

gratis - poskusnega zavijača!

o resničnosti moje realne ponudbe v damsko-frizerskem in lasobarvnem salonu 1631

E. MAREŠ, Maribor, Gosposka 27
nasproti hotela „Pri Zamorcu“

V inotoč pod vejo

1628

Vodole (Sv. Peter) št. 13 SABOTY

OTVORITEV TRGOVINE

PRI GLAVNEM KOLODVORU

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom otvoril v ponedeljek dne 8. junija t. l. na

ALEKSANDROVI CESTI ŠT. 39

specijalno trgovino svojih lastnih izdelkov. Svoje cenj. odjemalce prosim, da mi ohranijo še nadalje dosedanjo naklonjenost.

Potrudil se bom cenj. odjemalce z garantirano pristnim ter prvovrstnim blagom in niskimi cenami docela zadovoljiti.

ADALBERT GUSEL

VELEŽGANJARNA MARIBOR

PRIPOROČAM:

Za konzerviranje črešenj, višenj in zelišč svojo dvakrat žgano slivovko.

Tu- in inozemski rum, pristno srbsko rakijo, konjak, različne likerje, pristen brinjevec, vinsko droženko, tropinovec, kakor tudi vinski špirit za vkuhanje sadja.

Kis za vlaganje kumar, namizni kis, sadni kis, pristni vinski kis iz belega in rdečega vina.

Različno žganje iz sadja in zelišč, kakor: orehovec, kalmus, encijan, vermut, kumnovec, višnjevce.

Pristen malinovec, oranžado in citronado! Točil bom tudi izbreren hruškovec, liter à Din 5.—, ki je čist kakor vino.

1645